

Muistiliiton lausunto

Geronomi (AMK) tutkinnosta iäkkään henkilön sosiaali- ja terveyspalveluiden saannin turvaamiseksi

Johdanto

Muistiliitto ry toimii muistisairaiden sekä heidän läheistensä kansanterveys-, potilas- ja omaisjärjestönä. Liitolla on 42 jäsenyhdistystä, joilla on lähes 11'000 jäsentä.

Suomessa on arviolta 130 000 etenevää muistisairautta sairastavaa ihmistä, joista noin 70 000 asuu kotona ja heistä arvioiden mukaan 40 000 yksin. Muistisairauksien esiintyvyys lisääntyy väestön ikääntymisen myötä ja tämän kohderyhmän tarpeet nousevat entistä tarkemman tarkastelun kohteeksi myös palvelurakenteen muuttuessa laitoskeskeisestä yhä avohoitopainotteisemmaksi.

Muistiliiton kannanoton näkökulma on muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä näkökulma. Kommenttien taustat kumpuavat järjestön valtakunnallisesta kehittämis- ja selvitystyöstä muistisairaiden ihmisten oikeuksien edistämiseksi. Lausuntomme voidaan siis katsoa välittävän muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä kokemuksia, tarpeita ja tahtoa.

Lausunto

Geronomi (AMK) on kokonaisvaltaisen vanhustyön osaaja, joka tukee hyvää ja osallistuvaa vanhenemista. Koulutuksen myötä geronomiopiskelija kehittyy vanhustyön ammattilaiseksi, joka edistää työssään vanhojen ihmisten hyvinvointia, terveyttä, kuntoutumista ja sosiaalista osallisuutta erilaisissa elin- ja toimintaympäristöissä. Geronomi mahdollistaa vanhan ihmisen oikeuden osallistua, vaikuttaa ja päättää elämäänsä koskevista asioista. Muistiliitto näkee, että juuri tällaisia osaajia suomalainen palvelujärjestelmä tarvitsee ja heidän ammattitaitoaan tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän, kun vanhusväestön määrä ja muistisairaiden määrä lisääntyy.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (ns. vanhuspalvelulaki) astuu voimaan heinäkuussa 2013. Lain tarkoituksena on muun muassa parantaa iäkkään henkilön mahdollisuutta saada laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja, tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista. Lain toteutuminen edellyttää erityisasiantuntemusta, johon geronomi (AMK) -tutkinto näyttää antavan valmiuksia toimia sosiaali- ja terveysalalla.

On tärkeää, että vanhustyöhön tulee yhä enemmän moniammatillisesti vanhuuteen perehtyneitä ihmisiä ja Muistiliiton näkemyksen mukaan geronomikoulutuksen arvo on siinä, että se yhdistää sosiaali- ja terveysalan osaamisen. Tätä tarvitaan yhä enemmän yhteiskunnassamme. Turhia rajoja työelämässä tulee kaataa jo opintovaiheessa, jolloin vaikutetaan asiakasnäkökulmasta siihen että palvelut ovat saumattomampia.

Positiivista on, että kartoituksen (Koivula 2012) mukaan täysin tai osittain geronomitutkintoa vastaavissa työtehtävissä työskentelee 80 % vastaajista. Tulos kertoo siitä, että ko. ammattiryhmää tarvitaan ja sen roolia tulee vahvistaa työmarkkinoilla.

Vanhuspalvelulain ja kansallisen muistiohjelman (STM 2012) tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää huolehtia sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten riittävästä osaamisesta järjestämällä perus-, jatko- ja täydennyskoulutusta. Etenkin muistisairauksia sairastavan kuntouttava hoitotyö vaatii vankkaa erityisasiantuntemusta.

Muistiliitto ry

Merja Mäkisalo-Ropponen
puheenjohtaja

Eila Okkonen
toiminnanjohtaja

Lähteet:

Koivula, A-K, 2012 Seinäjoen ammattikorkeakoulusta vanhustyön